MARC
1 T Albin
2 S Pepelnica + ●
3 Kunigunda
4 P Kazimir +
5 S Perpetua
6 N 1. Postna
7 P Tomaž, akvin.
8 T Janez od Boga
9 S Kv.-Franč. R.+
10 Č 40 mučencev
11 P Kv.-Koleta +
12 S Kv.-Gregor +
13 N 2. Postna
14 P Matilda
15 T Longin
16 S Marija, spok. +

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI
Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!
GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 45. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 5. MARCA — SATURDAY, MARCH 5, 1938 LETNIK (VOL). XLVII.

Odpor proti licenčnemu zakonu-Žrtve poplave se množe

Velebiznes se postavil v ostro opozicijo proti predlogu, po katerem bi se imele licenzirati večje korporacije. — Predlog ima namen, zasigurati pošteno trgovsko poslovanje. — Naperjen je zlasti proti trustom in monopolu.

Washington, D. C. — Pred posebnim senatskim odborom se vršijo točasno javna zaslišavanja o novem predlogu, po katerem bi si morale vse večje korporacije preskrbeti federalno licenco, predno bi jim bilo dovoljeno poslovanje. Osnutek za predlog sta sestavila senatorja Borah (rep.) in O'Mahoney (dem.) in javna zaslišavanja imajo namen, da pokažejo, kaj vplivne osebnosti mislijo o predlogu.

Podrobnejše povedano,predlog določa, da si morajo preskrbeti licenco tiste korporacije, katerih skupno premoženje znaša $100,000 ali več. Podjetje pa bi dobilo licenco le pod pogojem, da se obveže, da bo priznalo enake plače in enake pravice svojim uslužbencem brez razlike na spol, dalje, da ne bo zaposlovalo mladine pod 16. letom starosti, v nevarnih delih in ponoči pa ne do 18. leta; da bo priznalo pravico kolektivnega pogajanja svojim uslužbencem potom zastopnikov, ki si jih ti sami izberejo, in končno, da se ne bo posluževalo nepримerne konkurence ali sleparskega trgovskega poslovanja. Predno bi se licenca izdala, bi se preiskalo delovanje korporacije, ali ne krši protitrustnega zakona, in ali ni v zvezi s kakimi monopolističnimi mahinacijami.

Kakor je bilo pričakovati, je velebiznes dvignil krik proti temu predlogu in ga žigosa kot nov poizkus vlade popolne regimentacije biznesa in kontrole nad njim. Seveda ne izostane pri tem tudi trditev, da bo ta predlog povzročil še večji gospodarski padec, češ, da se bodo industriji zavezale roke pri nje delu za izboljšanje.

Zagovorniki predloga pa nasprotno trdijo,da se na njem na prvi pogled lahko opazi, da ne bo nobeno podjetje zaradi njega nič prikrajšano, ako je le pripravljeno, na pošten način voditi svoj biznes, namreč, da bo priznalo delavstvu njegove pravice, da se ne bo okoriščevalo z otroškim delom, in da ne bo skušalo daviti svojih konkurentov, predvsem pa ne manjših podjetij potom nezakonitih trustov. V resnici bi bil ta predlog poštenim podjetjim le v korist, ker bi bila obvarovana pred nevarnostjo monopolnih trustov. Povrhu tega pa bi po nadaljnjih določbah predloga itak ne mogla kaznovati nobenega podjetja in mu vzeti licence vlada sama od sebe, marveč bi se to zgodilo šele potom sodnijskega postopanja.

Nasprotniki predloga imajo še neki drugi argument, ki pa je enako klavern, namreč tega, da bi v slučaju kršitve zakona kako podjetje prišlo ob licenco, bili s tem udarjeni njega delničarji popolnoma po nedolžnem. Pri tem seveda tudi ne pozabijo posluževati se svojega starega trika, namreč, da brenkajo na čustveno struno, dasi drugače poznajo le mrzli biznes: Tožijo namreč, da bi bilo med temi nedolžnimi delničarji tudi dosti vdov in sirot, ki bi prišle ob svoje dohodke. Po njih izvajanju bi se torej moralo dopustiti tudi najbolj umazano trgovsko prakticiranje, samo, da se ne oškoduje vdov in sirot.

GRADBA JEDNOTINE HIŠE

Vprašanje doma KSKJ je končnoveljavno rešeno.

—o—

Joliet, Ill. — Tekom teh dni se prično gradbena dela na novem poslopju, v katerega se bo preselil glavni urad KSKJ. Stavba bo stala na severozapadnem oglu Chicago st. in Crowley ave. in bo imela dve nadstropji ter poleg njih podzemske prostore. Obsegala bo velikost 150 X 64 čevljev. Stala bo okrog $100,000 in bo opremljena z vsemi modernimi varnostnimi pripravami. Z delom se bo čim najbolj pospešilo in, kakor nekateri trdijo, bo dogotovljeno že tekom šestih tednov. Dovoljenje za graditev tega novega Jednotinega doma, za katerega so se vršile razprave že dolga leta, je dalo članstvo potom splošnega glasovanja zadnje leto.

—o—

NEMŠKI PASTOR ZNOVA ARETIRAN

Berlin, Nemčija. — Sodna obravnava proti evangelijskemu pastorju Niemoellerju se je zaključila preteklo sredo in obtoženec je bil obsojen na sedem mesecev zapora in na globo $800. Ker pa je bil že prej v preiskovalnem zaporu, mu je sodišče zaporno kazen odpustilo in mu obenem znižalo globo na $600. Pred jetniškim poslopjem je pastorja pričakovalo število njegovih prijateljev, da mu napravijo sprejem. Čakali pa so zastonj. Izvedelo se je pozneje, da je bil takoj pripeljan v neko drugo ječo, ne da bi se objavilo, česa je zdaj obtožen. Ta pastor je znan kot oster nasprotnik nazijskega vmešavanja v verske zadeve.

—o—

STAVKA V STERLINGU KONČANA

Sterling, Ill. — CIO unija je zadnjo sredo končala stavko v tovarni Northwestern Barb Wire Co., ki je trajala dva dni. Unija je dosegla, da ima pravico pogajanja za svoje člane, ako ne bo zmagala v tozadevnem delavskem glasovanju, ki se bo, kakor voditelji trdijo,zahtevalo od vladnega odbora za delavske odnošaje. Popolni uspeh stavke se ni dosegel, k čemer je v veliki meri pripomogla unija del. federacije s svojim nasprotovanjem.

ZMEDENO STANJE V AVSTRIJI

Nihče ne ve, ali je nazijstvo dovoljeno, ali ne.

—o—

Dunaj, Avstrija. — Ali je nazijstvo danes dovoljeno v Avstriji, ali ni? O tem vprašanju si danes menda ni nihče na jasnem. Dočim je namreč zadnjo sredo zvečer narodni politični odbor, ki je zasedal pod vodstvom notranjega ministra, dr. Seyss-Inquarta, v štajerski prestolici, Gradcu, dovolil, da smejo privatniki nositi na ulici nazijski znak in si dajati hitlerski pozdrav, so pa drugi dan tukajšnji vladni krogi odločno zanikali, da bi bili izdano kako tako dovoljenje. K ublažitvi napete situacije je nekoliko pripomogel govor, ki ga je imel po radio eden avstrijskih nazijskih voditeljev, v katerem je pozival pristaše, naj se vzdrže nemirov.

—o—

AL SMITH ZABAVAL ALBANSKE PRINCEZINJE

New York, N. Y. — Tri sestre albanskega kralja Zoga, ki so pred nekaj dnevi prispele na obisk v Ameriko, so bile zadnjo sredo v gosteh pri bivšem governerju Al Smithu. Razkazal jim je Smith razne zanimivosti v New Yorku in jih med drugim vzel tudi na 102. nadstropje Empire State poslopja, da so s te višine opazovale solnčni zapad. Dekleta angleško ne razumejo in imajo tolmača s seboj.

—o—

UGRABLJENI DEČEK SE OGLASIL

New York, N. Y. — Oče 12 letnega Petra Levine, ki je bil ugrabljen v četrtek zadnjega tedna, ko se je vračal iz šole, je prejel od dečka zadnjo sredo lastnoročno pisano prošnjo, naj izplača ugrabiteljem zahtevano odkupnino. Na drugi strani papirja je bila od ugrabiteljev izražena zahteva, pisana na stroju, da mora odkupnina znašati $60,000, z navodili, kje naj se odloži ta denar.

KERENSKI NAPOVEDUJE KONEC STALINOVEGA REŽIMA

New York, N. Y. — Aleks. Kerenski, ki je v 1917 započel revolucijo v Rusiji, katera je strmoglavila carja, ki pa je pozneje odstranila tudi njega samega, je prispel zadnjo sredo na obisk v Ameriko. Ob svojem prihodu je podal izjavo, da je padec Stalinovega diktatorstva gotova stvar in da je sedanja sodna obravnava v Moskvi eden znakov bližajočega se padca.

KRIŽEM SVETA

— Mexico, City, Mehika. — Mehiško vrhovno sodišče je zadnjo sredo odobrilo,da imajo delavci pri petrolejskih podjetjih pravico do zvišanja plač in raznih drugih dohodkov iz biznesa. Velike petrolejske družbe so nasprotovale tej pravici.

— Madrid, Španija. — Španska vlada poroča, da so nacijonalistični aeroplani preteklo nedeljo izvršili nov bombni napad na pristaniško mesto Almeria, ob katerem je bilo ubitih 18 oseb, med njimi 11 otrok.

— Pariz, Francija. — Po štiri dni trajajoči srditi debati je poslanska zbornica preteklo sredo odobrila novi delavski zakonik, kakor ga je preuredila senatska zbornica. Senat ni pristal, da bi bili v zakonik vključeni tudi poljedelski delavci.

—o—

VELIKA KEGLJARSKA TEKMA

Chicago, Ill. — Okrog 25,000 kegljavcev, moških in žensk, iz vseh krajev Amerike in Kanade, se bo potegovalo za prvenstvo v kontestu ameriškega kegljarskega kongresa, ki se je otvoril v Coliseumu v četrtek zvečer. Tekma bo trajala 48 dni in nagrade znašajo $198,000, dočim se je na pristopnini plačala skupna svota $297,000.

—o—

Tiste družine, ki imajo katoliško časopisje v svojih hišah so trdnjave katoliške miselnosti.

JUŽ. KALIFORNIJA ZALITA

Narastle reke zalile obširne dele zemlje.— Število žrtev se stalno viša.

—o—

Los Angeles, Cal. — Poročila iz raznih krajev južne Kalifornije objavljajo čimdalje večje število žrtev, ki jih je zahtevala usodna povodenj, katera je zadnje dni prizadela obsežne pokrajine. Koliko človeških življenj je bilo izgubljenih, se bržkone ne bo moglo nikoli natančno ugotoviti; kolikor se je moglo preceniti do četrtka zvečer, sega njih število preko 60.

Številna mesta so dobesedno odrezana od zunanjega sveta; vsa občevalna sredstva so popolnoma odpovedala; edina zveza se dobi z njimi potom radio. Povzročena škoda gre v težke milijone; poleg poslopij so namreč uničeni tudi obsežni sadni in poljedelski nasadi.

Povodenj je bila povzročena vsled nalivov, ki so sledili štiri dni trajajočim viharjem, na kar so se reke razlile daleč preko poljan. Prizadetemu prebivalstvu so priskočile na pomoč razne reševalne organizacije, s katerimi so sodelovali tudi fantje iz CCC taborišč.

—o—

OGROMNE SVOTE ZA OBOROŽEVANJE

London, Anglija. — Svota sedem miljard in pol, ki jo je Anglija svoječasno določila za svoj petletni oboroževalni program, ne bo zadostovala in davkoplačevalci bodo morali poseči v žep za nadaljnje doneske. Tako je zadnjo sredo ukrenila vlada, da se bo samo za letošnji oboroževalni načrt potrebovalo nadaljnjih 250 milijonov dolarjev, ki se bodo morali dobiti potom davkov. Vzrok za to povišanje je, kakor se navaja, v "novih potrebah", ki so se pojavile tekom zadnjih 12 mesecev, a brez dvoma je dalo povod zanj intenzivno oboroževanje v diktatorskih državah.

LAHI SE URIJO V "GOSJEM KORAKU"

Ko je v jeseni Mussolini obiskal Nemčijo, je tamkajšnje vojaštvo paradiralo pred njim z znanim nemškim "gosjim korakom". To je dučeju tako ugajalo, da je takoj upeljal nekaj podobnega tudi v italijanski armadi, a mu je ime izpremenil v "passo romano" (rimljanski korak). Gornja slika kaže fašistične vojake, ki skušajo v tem koraku posnemati svoje nazijske bratce.

Iz Jugoslavije

Čuden zakonski mož, ki se je hotel že trikrat iznebiti svoje žene, pa se mu nikoli ni posrečilo. — Nezgoda gorenjskega voznika. — Smrtna kosa. — Številne druge novice iz raznih krajev domovine.

Žene se je hotel iznebiti

Celje, 15. febr. — Danes se je pred okrožnim sodiščem v Celju zagovarjal 30 letni Ivan Brenko, posestnik z Žigarskega vrha, občina Blanca. Obtožnica mu je očitala, da je trikrat poskušal umoriti svojo 26 letno ženo Jožefo.

Obtoženi se je v letu 1936 priženil na posestvo svoje dosedanje žene. Toda takoj po poroki so nastali med zakoncema prepiri ter pretepi. Mož je očital ženi, da ne zna gospodinjiti, niti kuhati ter vobče delati. Pri nekem takem prepiru jo je vrgel v vodnjak, a se je rešila, ker je bil vodnjak plitev. Drugič, 31. dec. 1937, ko je hotela žena iti v službo v Krško, jo je hotel vreči pod vlak, toda se mu je žena v zadnjem trenutku iztrgala iz rok. 2. jan. t. l. je zbudil ženo že pred 3. uro zjutraj, ker je nameravala iti v službo k posestniku Antonu Pajku v Trnovcu. Prejšnjega dne ji je namreč mož Ivan izročil pismo, ki mu ga je pisal baje zgoraj imenovani posestnik Pajk, češ da hoče vzeti njegovo ženo v službo. Odšla sta od doma, ko je bila še trda tema. Vodil jo je po raznih potih, ki so bila tako strma, da je ponekod morala žena lesti po vseh štirih za njim. Ko sta prišla na neko cesto, sta počivala. Nato ji je mož dejal, da ga zebe in da bi se segrel, če bi jo nesel nekaj časa. Zato jo je vzel v naročje, jo nesel nekaj korakov ter jo vrgel v globino. Žena je zakričala: "Jezus, Marija!", on pa ji je odgovoril: "Tu boš ležal sedaj, hudič!" Sedaj se izgovarja, da je storil to v zmedenosti, ker je bil zmešan zaradi neznosnih družinskih razmer in da se je hotel tudi sam ubiti. Po zaslišanju obtoženca in treh prisotnih prič, ki so opisovale družinske razmere in okolnosti po dogodku, se je razprava prekinila, ker je poškodovana žena Jožefa Brenkova še v bolnišnici.

—o—

S konjem in sanmi v Selščico

Škofja Loka, 7. febr. — Posebna nesreča se je zgodila te dni Thalerjevemu vozniku v Železnikih. Z namenom, da jih odpelje v Škofje Loko, so bili naložili vozniku na sani večje število manjših sodov. Pri Skovincu v Železnikih pa je zaradi kopice snega zaneslo sani proti robu ceste, da je popustila ograja, in sani so s konjem vred zletele več metrov v globino v Selščico. Konj bi bil gotovo utonil, da mu ni takoj priskočil na pomoč voznik,ki je skočil v vodo in držal konju glavo kvišku toliko časa, da so prihiteli sosedje. S skupnimi napori so rešili najprej žival, potem pa so potegnili še vozilo in sode iz nje. Konj se ni prav nič poškodoval. Le nekaj sodov se je razletelo.

—o—

Nevaren padec

Na Trnovskem pristanu v Ljubljani se je težko ponesrečila 64 letna Ivana Škof. Stopila je na domači prag, pri tem padla in zadobila nevarne poškodbe.

—o—

Kolesar pod avtom

Nevarna nesreča se je zgodila v Mariboru. Prehitra vožnja nekega tovornega avtomobila je zmedla 34 letnega ključavničarja Viktorja Čebilca iz Pobrežja, ki se je peljal s kolesom, a je izgubil oblast nad krmilom ter zavozil pod kolesa avtomobila tako nesrečno, da je obležal s počeno lobanjo. Odpeljali so ga v bolnico.

—o—

Smrtna kosa

V Predtrgu pri Radovljici je umrla Ivana Vogelnik, po domače Legatova mama, ki je bila 35 let vdova. — V Mariboru je umrl Andrej Lutman, kaznilniški nadzornik v pokoju star 65 let. — V Ljubljani je umrla Marija Babnik, vdova po predsedniku višjega sodišča v Ljubljani dr. Ivanu Babniku.

—o—

Otrok z dvema glavama

V bolnišnico v Mostar je bila pripeljana Iza Mango, žena nekega železničarja v Konjicu. V bolnišnici je žena porodila živega otroka: deklico z dvema glavama. Otrok je bil drugače popolnoma normalno razvit,a je takoj po porodu umrl.

—o—

Odlikovan

Z zlato kolajno za vestno službovanje je bil v Ljubljani odlikovan državni mojster-puškar Franjo Šaunik.

—o—

Žrtev

Žrtev zakotnega točenja alkoholnih pijač je postal v nedeljo 13. febr. zvečer v Velikem Črnelu pri Stični Anton Škupca iz Malega Črneloga, ki je slučajno prišel v dotično vas. Ko ga je eden vinjenih fantov napadel, se mu je hotel izogniti in je zbežal; pri tem se je spodtaknil in padel. Preganjalec je navalil nanj in ga večkrat zabodel v hrbet. Hudo poškodovanega so pripeljali v ljubljansko bolnico, kjer so zdravniki izjavili, da bo v spodnjem životu popolnoma hrom, če bo sploh ostal pri življenju. Ob tej priliki sta bila tudi hudo ranjena Franc Jakoš iz Erda in Avguštin Erjavec iz Oselice občina Krka.

—o—

Obstreljen

Iz Velikih Peč pri Št. Vidu v litijskem okraju je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 40 letni delavec Lojze Piškur, katerega je nekdo po nesreči ustrelil v levo nogo.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Vrlo važna zadeva

Važna je ta zadeva, saj posega v prav svetovni odpad od cerkve, od Boga in v pohod v ateizem, materializem na katoliški strani, ko se pač le na ti strani more govoriti o odpadu. Tudi zanimiva je ta zadeva, ker se tiče posredno zasebnih doživljajev.

Po D. P. objavlja "Prosveta" članek: "Spoznanje prihaja? . .", pristavi pa takoj: "Toda ne marajo ga". Ali je "Prosveti" hudo, da ne marajo spoznanja, ko bi ji moralo biti to le prav, saj bi tekla brez spoznanja voda na njene mline?

Znana je zadeva z "Dom in Svetom". Kocbek bi bil na pravem in vsa krivda, da ne marajo spoznanja, bi bila le na strani onih, ki so se odločili za ukinitev te katoliške revije. Dalje navaja nekaj iz glasila sarajevske nadškofije "Katolički Tjednik", kjer priznava, da je "največji škandal XX. stoletja ta, da je delavstvo zapustilo boga in cerkev in za ta škandal smo odgovorni mi katoliki, — kar zdaj že na katoliški strani več ali manj priznavajo. Odgovorni so za to dobro situirani stanovi med nami, ki so se oddaljili od dobrodelnosti in od modrosti evangelija. Odgovorno je za to duhovništvo, ki se je umaknilo v svoje komodne dvorce in kurije ter ni hotelo slišati, kako na obzorju odseva in grmi. . . Mi katoliki in cerkveni ljudje smo zatajili delavce ter smo ostali večinoma gluhi in indolentni (nebrižni). Toda delavci niso mogli čakati, ker glad nima oči . . ." Članek omenja nastop jezuita Reisenbergera in škofa Gfoellnera zoper oficielne avstrijske kroge in katoliške delodajalce, ki najgrše kršijo vse papeževe enciklike glede ureditve socialnih odnošajev itd. itd.

Ako beograjska "Javnost" imenuje to "domala krivoverska naziranja", se mi zdi tak izraz pretiran, pa nima pomena.

Recimo, da je tako. Ako bi bilo tako, potem bi se morala pač katoliška duhovščina potrkati na prsa in reči: naš greh, naš veliki greh! Imam pa nekaj pomislekov. Med Hrvati bo tako. Dr. Krek je nekaj poskušal, pa ni dosti dosegel tam doli. Če kje, utegne biti tam očitek nekako opravičen.

Kako pa med Slovenci? Tu prehaja važnost zadeve tudi v krog zanimivosti osebnih dogodkov. Ali se slovenska duhovščina res ni zanimala za socialna vprašanja? Odpad slov. delavstva vsaj je tudi med Slovenci velik. Ali ste vsa leta spali? Ali ni vam znano, s kako srditostjo je liberalizem potiskal slovensko duhovščino v "komodne dvorce", in v zakristije in na lece, češ, da oskrunjuje vero ta duhovščina, ko dela med narodom za ureditev socialnih odnošajev, in se vtika v politiko, ki je pač podlaga kakšne ali takšne ureditve?? Ali vam starejšim ne doni ta krik zoper "politično duhovščino" prav povsod med Slovenci še danes po ušesih? Ali ste na ušesih spali? Komaj teden dni sem bil jaz v službi in šel na shod, med narod, med delavstvo. Pa se je vsula prava ploha na-me, da bi bil moral kmalu nastopiti pred sodiščem. Ne govorite, če spite. Po liberalizmu je nastopil socializem. Dokler je bil še slab in v manjšini, se je z njim shajalo, še skupno smo nastopali. Kakor pa so se čutili socialisti v sedlu, so takoj posnemali liberalnega očeta, nastopili zoper slovensko duhovščino in katoliško delavstvo prav s koli. Sem videl in doživel. Pa bi bila duhovščina kriva odpada od Boga??

S tem nikakor nočem zanikati te in one krivde od strani duhovščine ali katoliških krogov, delodajalcev pri nas in drugje, ako je krivda, kakor zatrjujeta v Avstriji Reisenberger in škof Gfoellner. Poudariti pa je zopet treba, da prav nikjer duhovščina ne more nikogar, niti ne kakega katoliškega delodajalca prisiliti, da pošteno in pravično plača delavce. To je zadeva delavskih organizacij, ki lahko nastopijo s štrajkom, duhovščina od papeža do zadnjega kaplančka razpolaga samole z moraličnimi sredstvi, štrajkov nima.

Duhovščina kriva. Morda, morda ne. Skozi dolga leta je bila katoliška duhovščina v Nemčiji glede uresničenj socialnih pravic in pravičnosti na prvem mestu. "Germania docet — od Nemcev se moramo učiti", je veljalo, in sami socialdemokrati so priznali, da so imeli vsi socialni zakoni svoj izvor v zahtevah organiziranega katoliškega delavstva pod vodstvom duhovščine. Pa poglejte danes? Gotovo so prišle z nastopom Hitlera izredne okoliščine, ampak tudi odpad je prišel in prestop v nazijsko paganstvo, in jaz sem prepričan, da ne ravno povsem prisiljeno. Nacijzem je zmešal glave tudi katoliškemu delavstvu. Kje je krivda?

Vrlo poučljive so tudi razmere na Francoskem. Francoski kler je bil od nekdaj vzoren, in če ima nekaj krivde na sebi, je morda res krivda, da se je preveč zapiral v zakristije. Framazonski in liberalni pritisk ga je silil v to smer. Kler je sicer učil, kazal smer, ampak liberalni antiklerikalizem ga je potiskal v zakristije. Posledica je, da stoji danes francosko industrijsko delavstvo v taboru komunističnega strmljenja in naziranja, je odpadlo od cerkve in Boga. Ali je krivda le pri kleru? Opasne razmere vladajo še danes, se morda na eni strani celo poostrujejo, dasi na drugi strani ne manjka prizadevanj, kako to popraviti. Vsaj med francoskimi intelektualci je zapaziti zdaj vrlo dober pokret, morda preide tudi v bolj intenzivno delo med odpadlimi industrijskimi masami, in če pride do dela, se bo dvignil zopet kler vihar, in francoska cerkev stoji tik pred hudim preganjanjem, dasi je rešitev Francije, kakor zatrujejo najboljši poznavalci razmer, edinole v odločnem pokretu in povratku v katoliško smer.

Kdo nima nekaj krivde, in kdo stori vso dolžnost? Ali ni gola hinavščina, ako zdaj socialistični in komunistični elementi zavijajo oči in pokazujejo na krivdo katolikov, ki mnogokje res obstaja, in delajo to tisti elementi, ki delajo z vsemi močmi, da bi razširili marksistični materializem in masam prikazali, da je vera — strup??

ZADNJA POT STEVE VERTINA

Joliet, Ill.

Da je mirni Steve Vertin, ki je bil Jednotin uradnik nad četrtstoletja prenmal je nilo že poročano. Ko smo začuli to žalostno vest, skoro nismo mogli verjeti ,da je resnica, da bi padel mož, ki je komaj začel živeti sredi svojih najboljših let. Take vesti le dokazujejo, da smrti kosi vse na vprek, vsak mora z njo, kogarkoli se loti. Ne ure ne dneva ne veš, kedaj pride in moraš z njo. Vsem piše usoda: danes temu, jutri tebi.

V ponedeljek 21. februarja je šel pokropit svojo sorodnico Mrs. Barbaro Težak, nakar mu je prišlo slabo od srčnega napada. Prepeljali so ga v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je še isti večer ob 11. uri umrl.

Njegov pogreb se je vršil v četrtek dne 24. februarja ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. Pogreba se je udeležilo tudi več glavnih uradnikov K. S. K. Jednote, kot glavni predsednik Mr. Frank Opeka, iz Waukegana, Mr. Jožef Zalar, glav. tajnik, Mr. Louis Železnikar, glav. blagajnik, Mr. Frank Gospodarich, tajnik gospodarskega odbora in Mr. Frank Frančič, III. nadzornik. Med temi je bilo še več drugih odličnih prijateljev pokojnika iz domače in drugih bližnjih in daljnih naselbin.

Sprevod se je vršil dopoldne z slovesno pogrebno sv. mašo, katero je daroval preč. g. John Plevnik, duhovni vodja KSKJ. ob pol deseti uri dopoldne. Cerkev je bila ob tej priliki polno nabita. Po obredih v cerkvi mu je pevski zbor na koru lepo zapel v slovo: Blagor mu, ki se spočije . . . Nato je bil dolg sprevod iz cerkve sv. Jožefa na slovensko pokopališče sv. Jožefa, kjer so ga položili k večnemu počitku. Pri odprtem grobu se je zbrala zopet velika skupina sorodnikov, znancev in prijateljev, da so vzeli od njega slovo, predno so ga spustili v grob. Po predpisanih obredih so se od pokojnika poslovili razni uradniki društev in organizacij. Ko je preč. g. župnik J. Plevnik opravil obrede ob grobu, mu je oddelek vojnih veteranov Ameriške legije, katerih član je bil, oddala v slovo tri salve, nakar se je legijonar z uspavanko poslovil od pokojnika. Bili so to ginljivi prizori, ko so se od pokojnika poslovili njegovi številni znanci in prijatelji, med katerimi je pokojni Steve zvesto deloval in služil v življenju.

Pokojnik je bil zelo mirnega značaja. Prvotno je bil več let nastavljen kot nameščenec v glavnem uradu Jednote. Od leta 1923. pa je bil izvoljen na vsaki konvenciji ponovno kot pomožni tajnik v glavnem uradu. Vedno je bil mirnega značaja, ki se je zanimal le za točnost v svojem področju kot zvest in marljiv Jednotin uradnik in se v druge zadeve ni nikoli utikal. Rodil se je leta 1888. dne 27. julija v Jolietu, kjer se je izšolal. Med vojno je bil poklican v vojaško službo in je odšel z ameriškimi vojaki na Francosko. Ko se je vrnil od vojakov je zopet nastopil svojo službo pri Jednoti. Za seboj zapušča žalujočo ženo Ano in enega sina.

Vsem žalujočim sorodnikom izražamo globoko iskreno sožalje. Pokojniku pa raj in pokoj!

N.

—o—

SREBRNI JUBILEJ ZAKONCEV V CHICAGI

Chicago, Ill.

Dne 20. febr. t. l. popoldne smo se zbrali v šolski dvorani sv. Štefana, da proslavimo 25-letnico zakonskega življenja Mr. in Mrs. Štefana in Veronike Kolenko, ki sta bila slavljenca ta dan. Zbralo se je od blizu in daleč veliko prijateljev te ugledne slovenske družine. Že ob 4. uri popoldne so se začeli zbirati prijatelji in znanci družine. Slavljenca sta prišla nekako ob pol 6. uri zvečer v dvorano, kjer so jih z iznenadenjem pozdravili. Slavljenca sta bila ginjena do solz. Posedli smo vsi okrog bogato pripravljenih miz, kjer se je servirala zelo okusna večerja.

Kot stoloravnatelj tega večera je bil Mr. Leo Mladich, ki je najprvo v lepih besedah pozdravil slavljenca in vse zbrane. Nato sta nastopile dve mladi deklici Agnes Jurkas in Mary Tkalec, ki sta deklamirali slavljencema ter sta izročili slavljencema lepi srebrni venec. Nato je pozdravila slavljenca Mrs. Martin Frank, ki je v imenu društva sv. Ane, KSKJ. izročila jima lepi dar. Jubilanta so pozdravili tudi njuni otroci, kar je bilo zelo ganljivo. Na koncu so slavljencema še zapeli Mr. Stefan Foys, Mrs. Frank in drugi. In na koncu sta se slavljenca sama zahvalila v lepih besedah vsem, ki so se slavnosti udeležili. Bil je res lep večer, ki bo ostal slavljencema, kakor vsem navzočim v trajnem spominu.

Naj jubilanta Bog živi in ju blagoslavlja, da bi dočakala čila še zlate poroke!

Poročevalec.

—o—

TUDI NA ZAPADU KOSI SMRT

Walkerville, Mont.

Ker ravno pošiljam nakolektano naročnino, bom pa še napisala par vrstic. — Najprej sporočim, da je tukaj v Butte, umrla zvesta naročnica Amer. Slovenca Mrs. Katarina Petrovich, živeča na 2016 Oak St., Butte, Mont. Revica je veliko trpela. Celih 16 let je živela na takozvanem "wheel-chair" in se z njim vozila po hiši. Sedaj je rešena trpljenja tega sveta. Naj bo Bog milostjliv njeni duši. Ko sem jo obiskovala, mi je večkrat potožila, kako težko bi ona bila brez lista Amer. Slovenec, katerega je tako rada prebirala. Rekla mi je, da se kar razveseli pismonoše, ko ji je prinesel dobrega prijatelja, Amer. Slovenca. — Rojena je bila v fari Semič pred 64 leti. Njeno dekliško ime je bilo Sodja. Zapušča enega brata v državi Colorado, enega v Kanadi, tukaj pa sestro Mrs. Ano Lursinich. Pogrebne obrede za pokojno je opravil č. Father M. Pirnat dne 22. februarja in je bila pokopana iz cerkve Svetega Odrešenika na Holy Cross pokopališče. — Prizadetim naše sožalje.

Nič kaj dobro ne kaže tukaj, kajti kompanije zapirajo jame in je bilo že več tisoč mož odpuščenih z dela. To je res hudo. Kdor je bil tako srečen da je nekaj delal in si je morda kaj prihranil, mu bo sedaj prav prišlo. Je pa veliko družin, ki se težko preživljajo. Za srečnega štejejo takega, ki dobi vladno delo pri WPA, kajti sedaj se tudi tam bolj težko dobi zaposlitev. — Zimo imamo dosedaj še prav lepo in milo, kar je dobro zlasti za te, ki delajo od zunaj.

Kampanja za Amerikanskega Slovenca je spet tukaj, kakor tudi vabilo za naročbo na novi mesečnik "Novi Svet". Prosim vse naročnike, da bi poskusili dobiti kakega novega naročnika. Vsakdo je upravičen do nagrade. Več ko dobite naročnikov, več bo nagrade. Pomnite, da so to katoliški isti. — List "Novi Svet" se vsakemu dopade kdor ga bere. Pa tudi Amer. Sovenec, ker so v njem tako zanimive povesti. Sedanja "Dušica" je res silno zanimiva. Vsem, kateri jo ne berete, naj vam bo žal, kajti ste veliko zamudili, če je niste brali. — Pozdrav vsem čitateljem in naročnikom, listu pa mnogo novih naročnikov.

M. Kotze

—o—

ZA SPOMENIK

Ridgewood, Long Island, N.Y.

Pred nekaj meseci sem dobila pismo od Mrs. Johane Kušlan, matere duhovnika Rev. Andreja Kušlana, ki je umrl nekako pred enim letom v Spodnjem logu pri Kočevju. Umrl je na posledicah ko so mu morali odrezati nogo. Jaz in več prijateljev, smo mu za časa njegove bolezni včasih kaj pomagali iz Amerike, kaj ti fara, na kateri je bil, je bila revna, on pa kar je dobil, je tudi razdal med reveže in tako ni zapustil prav ničesar. Tako mi je njegova mati pisala, da bi rada postavila svojemu sinu-duhovniku nagrobni kamen, toda ona je revna in prosi, če bi mogel kdo kaj malega darovati.

Gospa Johana Kušlan je z Dolenje Planine pri Rakeku, odkoder je tudi precej rojakov v Ameriki. Tako, če kateri more kaj darovati v ta namen, lahko pošlje meni, na spodnji naslov, ali pa naravnost na duhovnikovo mater g. Johano Kušlan, p. Dolenja Planina pri Rakeku, Jugoslavija. Za darove že sedaj lepa hvala.

Mrs. Veronica Ruppe
5923 Catalpa Ave.
Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

—o—

NOVOST FRANCOSKE CODE CIVIL

V Franciji revidirajo Code civil, ki velja od Napoleonovih časov do danes. Važna bo posebna sprememba ki se tiče patrimonijata. Pri poročnem obredu pred francosko oblastjo so se doslej izgovarjale besede: "Žena je dolžna možu pokorščino". Za naprej se bo namesto teh besed uporabljal stavek: "Mož je poglavar družine". Ta formula se je že začela praktično izvajati. Posledica tega bo, da bo imela v bodoče Francozinja svoj bančni račun brez privolitve svojega moža, veljavni pa bodo tudi njeni podpisi na čekih in oporokah, kar doslej ni bilo pravomočno.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Mr. Fr. Grill pozdravlja iz Hot Springs

Chicago, Ill. — Mr. Frank Grill, naš ugledni rojak in lastnik slovenske pralnice "Parkview Wet Wash Laundry" na 21. cesti, se nahaja že dva tedna v zdravilnih toplicah v Hot Springs, Arkansas, odkjer pošilja vsem znancem in prijateljem pozdrave.

—

Nagla smrt

Cleveland, O. — Preteklo nedeljo zjutraj so našli v postelji mrtvega rojaka Johna Košička, starega 57 let, samskega, ki je stanoval pri tukaj poznani Kramaršičevi družini na 1419 E. 39th St. Doma je bil iz Stranske vasi pri Žužemberku, kjer zapušča brata in sestro.

—

Vest iz Minnesote

Chicago, Ill. — Iz Chisholma, Minn., nam poročajo, da je tam že lansko leto meseca dec., previden s sv. zakramenti umrl star pijonir Frank Skrbec, ki je prišel v Ameriko že pred 40 leti in sicer v Ely, Minn. Bil je član dr. sv. Jožefa št. 40, JSKJ. Doma je bil iz vasi Breže pri Ribnici, kjer zapušča dva pol-brata in eno pol-sestro, tukaj pa tri hčere in sicer Mrs. Mary Pogorelc v Milwaukee, Wis., Mrs. John Shega in Mrs. Anton Pogorelc, katere se zahvaljujejo Rev. Shifrarju za lepe pogrebne obrede, kakor tudi pogrebnikom, darovalcem sv. maš in vencev in vsem ki so se ga spominjali.

—

Poroka

Cleveland, O. — V cerkvi Marije Vnebovzete sta se zadnji četrtek meseca februarja poročila Mr. Mike Drenšek z 709 E. 160 St. in Mrs. Antonia Vintar z 718 E. 162 St. — Obilo sreče v zakonskem stanu.

—

Nace Podvasnik v Pittsburghu umrl

Pittsburgh, Pa. — Dobrodušnega Naceta Podvasnika, ki je bil v pittsburški okolici splošno poznan kot zelo aktiven in naudušen rodoljub, ki je rad pomagal vsaki dobri stvari ni več med živimi. Še ga vidimo, kako je spomladi pomagal bolnemu umirajočemu č. g. Albinu Modru— zdaj je pa že sam odšel za njim. Kako hitro padajo eden za drugim naši rojaki. Pokojni Nace Podvasnik je umrl 28. febr. popoldne in zapušča žalujočo soprogo in otroke. Rodom je bil iz Mokronoga na Dolenjskem. Pogreb se je vršil dne 3. marca. Ostalim sorodnikom sožalje, pokojniku pa raj in pokoj!

JLB.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU" (70)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Browna so te princeve besede, da bi ga pustili samega v džungli, silno razburile, zato je začel ugovarjati proti takemu načrtu. "Jaz bom ostal z družbo toliko časa, dokler bom videl, da sta Lady Greystoke in Annette na varnem. Potem poiščem divjake, ki baje razpolagajo z eliksirjem večne mladosti."

Nato je Lady Greystoke pripomnila: "Tako, sedaj je ta stvar rešena. Imamo pa še dolžnost, katero moramo izpolniti, predno gremo naprej. Princeza Sborov mora biti pokopana." — To ni bilo tako lahko izpeljivo, kajti edino orodje ki so ga imeli, je bila sekira, s katero je bila princeza umorjena.

Po dolgem trudu je bil izkopan primeren grob in opravljen pogreb, nakar je Jane svetovala, da bi, predno se podajo na dolgo potovanje, imeli primeren zajutrek, kajti ne ve se, kedaj bo zopet prilika, da se v miru nasitijo. Tako je Annette začela na ognju, ki je ostal od noči, pripravljati zajutrek.

Medtem, ko je pekla meso, je pa poleg ognja zapazila košček sukna, na katerem so bili še prišiti gumbi. Poznalo se je, da je tukaj nekdo zazgal svojo suknjo. Deklica je osupnila, ker je spoznala, da ta, ki je nosil to suknjo, je umoril princezo Sborov; ona je dobro vedela kdo je to bil!

PRVA POLOVICA KAMPANJE SE BLIŽA H KONCU

Minnesota je zdaj na prvem mestu. — Slovenski Rim — Joliet, stoji na drugem mestu in Chicago se je morala umakniti na tretje mesto. — Kako bo prihodnji teden?

Kampanja "Amerikanskega Slovenca" se razvija v vedno hujšo borbo. Posebno živahnost kaže letos Minnesota. Pa tudi v Jolietu razvijajo veliko živahnost in naudušenje. Zgleda, da bomo slavili zmago letošnje kampanje ali v Minnesoti, ali pa v Jolietu. Seveda, če niso to računi brez krčmarja? Pomniti je treba, da v Clevelandu, naši Beli Ljubljani, doslej še niso pokazali kaj zmorejo v tej kampanji. Ko bodo ti opasali svoje bridke sablje, zna zagrmeti, da bo joj. Seveda pa bodo morali kmalu začeti, ker prva polovica kampanje se že bliža koncu. In kaj bo storila v tej kampanji slavna Pen-Slovenija? Tam pripravljajo svoje kanone, da presenetijo s svojimi streli vse okrog sebe. Tudi odtam je pričakovati težkih bomb, ki se znajo vsuti vsaki čas.

Vsem agitatorjem polagamo na srca, da naj te zadnje dni prve polovice kampanje, ki konča dne 15. MARCA 1938, napno vse svoje sile in naj agitirajo za nove naročnike. Ti so, ki štejejo. Ti štejejo desetkrat toliko, kakor stare naročnine. Zato na delo vsi za novimi naročniki. Zdaj je čas, da si nakopičite glasov, za končno zmago.

Vse one, ki so tekom sedanje kampanje bodisi naročnino obnovili, ali se na novo naročili in niso javili komu naj se naklonijo glasovi od njihovih naročnin, so prošeni, da to gotovo do 15. MARCA 1938 sporoče, da se glasovi od njihovih naročnin kreditirajo onim, katerim žele podeliti svoje glasove. Ne pozabite tega, ali pa bodo Vaši glasovi po 15. marcu polovico manj vredni kakor zdaj.

Še enkrat apeliramo na vse agitatorje, na vse somišljenike in zastopnike(ce) "Amer. Slovenca", da store vse kar morejo za čimvečje razširjenje dnevnika "Amer. Slovenca". Naprej junaško v boj za katoliški tisk!

Te dni so prejeli kandidatje sledeče število glasov:

MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill. je dobil od Mr. Frank Leben, Chicago, Ill. 600 gl.; Mr. Fajfar sam dobil 3800 gl.; od Mr. Jos. Suštersich, Calumet, Mich. 1500 gl.; skupaj to pot 5900 NADALJNIH GLASOV.

MR. ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio, je dobil te dni od: Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 1500 gl.; Mr. George Hrovat, Hart, Mich. 500 gl.; Mr. John Verček, Strabane, Pa. 500 gl.; Mrs. Mary Hoge, Cleveland, Ohio 500 gl.; Mr. Jernej Kovatch, Owen, Wis. 500 gl.; Mrs. Justina Paul, Lorain Ohio 1750 gl.; Mr. Math Klučevšek, Johnstown, Pa. 1800 gl.; Mr. Frank Perovšek, Willard, Wis. 1000 gl.; Mr. Jacob Resnik, Cleveland Ohio 2800 gl.; skupaj to pot dobi 10,850 NADALJNIH GLASOV.

MR. ANTON JELENICH, Joliet, Ill. je dobil te dni od: Mr. Johna Kramaricha, Joliet, Ill. 3 nove in 8 starih naročnin, kar da 16,125 NADALJNIH GLASOV.

MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo. je dobila od: Mrs. Mary Toleni, Willard, Wis. 250 gl.; Mr. Martin Rusa, Leadville, Colo. 500 gl.; sama je poslala 5125 gl.; skupaj to pot dobi 5875 NADALJNIH GLASOV.

REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilber, Minn. je dobil te dni od: Mr. Frank Lauricha, Chisholm, Minn. 7125 gl.; Mrs. Frank Ulchar, Gilbert, Minn. 1375 gl.; Mrs. J. Kastelic in Mrs. A. Nemgar na Eveleth, Minn. 1 novo in 10 starih naročnin, kar da 5000 gl.; Mrs. E. Smolich, Aurora, Minn 1500 gl.; M. A. Hegler, McKinley, Minn. 500 gl.; Mr. J. J. Peshell, Ely, Minn. 3750 gl.; Mr. John Strausa, Minneapolis, Minn 500 gl.; Mrs. Katarine Kochevar Greaney, Minn. 2000 gl.; skupaj to pot 21,750 NADALJNIH GLASOV.

Kandidatje se nahajajo to pot v sledečih pozicijah.

REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilbert, Minn.	41,625	glasov
MR. ANTON JELENICH, Joliet, Ill.	36,275	"
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	29,250	"
MR. ANTON GRDINA, Cleveland, Ohio	27,050	"
MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo.	20,915	"
REV. JOHN SHOLAR, Duluth, Minn.	3,750	"

KDO BO PRIHODNJIČ NA VRHU?

PRAVI OBRAZ RDEČE MOSKVE

Tisto drugačno Moskvo je kar težko najti. Vprašal sem nekoga, ki bi bil to moral vedeti, kje je tisti slavni trg starinarjev "Suharevka", ki so ga pred nekaj leti premestili drugam. Pa so mi kar v obraz tajili, da takih barantačev sploh ni več, da je vlada to barantanje že zdavnaj prepovedala in da sploh v vsej Moskvi ni starinarskih trgovin. In vendar so! Treba je le, da se usedeš v avtobus in odpelješ na kolodvor Rševski. Vožnja, ki te povede daleč ven iz središča Moskve, ni prav nič drugačna, kot so sicer vožnje po Moskvi.. Gneča, seveda, kot vedno, a potniki so čedni in vljudni. Na kolodvoru prestopiš na tramvaj in se pelješ še deset minut do Jaroslavskega trga. V tem tramvaju pa je podoba že drugačna. Prikaže se Moskva uboštva in pravega proletariata. Ljudje so jako slabo oblečeni, večina razcapani, vedejo se robato, govorijo surove besede, njih zunanji videz je ves umazan. Človeku se zares dozdeva, da je zašel v drugačen svet. Ali se ni vsa tista velikopoteznost petletk, vsa revolucija, vsa tista proslavljena zmaga množic prav nič dotaknila teh ljudi? Dozdeva se tako, zakaj, kdo bi mogel tajiti, da so ti ljudje pravi pravcati berači in da je drugim dobro in da te dve plasti nista eno in isto?

Že koj v začetku trga vidiš samo bedo in revščino. Vidiš veliko otrok, ki se potepajo okoli ali se držijo matere za roko in ki so vsi negojeni, bledi in umazani. Veseli smeh tistih, ki posečajo razsežne zabavne parke, ni dospel do Jaroslavskega trga starinarjev.

Ta dan je bil eden "prostih dni", ki so jih uvedli sovjeti namesto nedelj in praznikov in ga praznujejo vsakega 6., 12., 18., 24. in 30. v mesecu. Nedelje so odpravili predvsem zaradi mržnje do vere, nekaj pa zato, da so pridobili še en dan več prostega časa na mesec. Mnogi uporabijo ta dan za to, da poprodajo kaj starega in si s tem pridobijo kaj denarja. Za to prodajo pa morajo imeti posebno dovoljenje "talon", ki ga izdaja poseben urad starinarskega trga. — Tu jih torej vidiš, kako stojijo stari in mladi, večkrat tudi otroci, držeč svoj borni imetek v rokah in čakajo v dolgih vrstah na talon. Vsak mora položiti nekaj denarja zanj in je veljaven le za dotični dan. Kaj borne stvari so tole, ki jih ponujajo v prodajo: par starih hlač, raztrgani škornji brez peta, kaka žlica, kak krožnik, kak umazan star gosposki klobuk. Brez talona ne sme nihče ničesar prodati. Miličnik takoj pristopi in nemudoma odvede grešnika na policijo. Videl sem dva, tri "tihotapce", ki so se plaho ozirali okoli in ponujali to in ono na prodaj. Neki deček je prodajal oblič, kar je vzbujalo dosti pozornosti. Ko je stopal vzdolž vrste barantačev, ki so imeli svoje "stojnice" kar na tleh, so ga klicali z vseh strani: "Koliko hočeš zanj, fant?" Mali posestnik obliča zahteva štirideset rubljev, a nekdo, ki bi ga rad kupil, mu ponuja dva rublja. Fant se pa zaradi te ponudbe niti ne začudi, vendar skromno pripomni, da je malce premalo. A tedaj se prislini nekaj drugih ljudi zraven in kupčija se ne sklene. Vsi so se spravili nad kupca: "Ali te ni sram, slepar stari, da hočeš oslepariti otroka? Dva rublja bi mu dal, prodal bi ga pa za trideset! Saj dobro veš, koliko velja oblič . . ." Fanta odrinejo in koj zraven ponuja svoj oblič za trideset rubljev . . .

Prvikrat vidim tukaj mnogotere narode, ki bivajo v tej neizmerni državi. Tu so Tartari, Kalmiki, Mongoli, Kitajci, Judje. Neki prodajalec se s svojo ženo pogovarja v letskem jeziku. Mnogo jih je v narodnih nošah, ki so pa vse oguljene in umazane. Nekakšen vaški fotograf, neki Čerkez vabi ljudi k sebi. Oblečen je v zašpehano čerkesko nošo, ki se lahko oblečeš vanjo, če se hočeš izdajati za Čerkeza. . .

Vse skupaj je žalostna podoba uboštva in bede. Na Jaroslavskem trgu ni niti enega predmeta, ki bi ga bilo vredno kupiti. Le kdo more kaj napraviti z vsemi temi odpadki, smetmi, cunjami, ki jih prodajajo? Nekdo ponuja tri zarjavele žeblje, drugi nekaj vrvice, tretji raztrgane nogavice. Le neka starka, ki sedi sključeno na pločniku, ima pred seboj jako lep, vezen namizni prt. Pogledaš starki v obraz in koj spoznaš, da je to bivša plemkinja, dama iz minile dobe, ki prodaja poslednje, kar ji je še ostalo ,dà bi se z izkupičkom še kako preonegavila ob koncu svojih dni. Na Suharevki je bilo prej vsak dan videti te "nekdanje ljudi", zdaj jih dobiš le tu in tam. Kje so ostali? Pomrli so in se uničili;;; kar ni jih več.

V bližnji ulici je ljudsko prenočišče. Vrata so zaprta, a skozi reže v ograji moreš pogledati na dvorišče. Ondi stojijo ljudje iz Gorkega "Na dnu", razcapani starci, od pijače uničeni ljudje, kar zdi se mi, da vidim starega Luko in pijanduro barona . . .

Na tem trgu najdeš tudi sledove nekakšnega "zasebnega kapitalizma". To je dolga vrsta čevljarjev s ceste, ki krpajo stare čevlje in delajo na svoj račun. A oni prodajalec s čepicami, ki prodaja lične, pisane male ruske čepice, je že predstavnik državnega gospodarstva.

Država skrbi za ljudsko zabavo s predstavami na prostem. Dva klovna razkazujeta svojo duhovitost; nezahtevno občinstvo je za vsako debelo kvanto hvaležno .Razumevanje za umetnost še ni prodrlo do Jaroslavskega trga. Nekaj strahovitih oljnatih slik ti ponujajo v nakup in stvaritelj teh monumentalnih "umetnin" sam izjavlja, da je to triptihon: "Zima, poletje in pomlad". Neka žena in njen odrasli sin navdušena ogledujeta triptihon in žena pravi: "Kakšna krasota! Če bi mogla to obesiti v sobo!"

"Umetnik" zahteva trideset rubljev za svoje delo, a za umetnost navdušena družina brž odnese pete, ko zasliši tako vsoto.

Nehote primerjam v duhu slavni pariški "Marche aux puces" (trg z bolhami), — a kako naj bi človek primerjal ta dva trga. V Parizu je trg z bolhami sama bogatija in razkošje — tu je vprav nasprotno. V Moskvi je umazanija in smetišče. Na pariški boljši trg romajo trgovci z umetninami in ljubitelji umetnosti, da iščejo zaklade in jih tudi najdejo. Prav tako bi mogel človek primerjati dan z nočjo, lepoto z grdobijo. Na pariškem boljšem trgu moreš kupiti najlepše pohištvo. Pohištvo najdeš tudi na Jaroslavskem trgu, a noben pariški berač ga ne bi hotel dati v svojo sobo.

Na vožnji nazaj mi je sredi gneče padla denarnica iz žepa. V čast teh ljudi bodi povedano, da je nisem izgubil. "Državljan, tovariš," je zadonelo z vseh strani, "vaša denarnica!" Mlad možakar, ki je bil do pasu gol, mi je izročil denarnico in me ni pozabil opozoriti da naj jo dam bolj globoko v žep . . .

(V Moskvi, jeseni 1937 "N. Z. Z.")

KRALJ VAGABUNDOV

Jeff Davis, ki je bil nedavno izvoljen kraljem vagabundov celega sveta. Slika ga kaže, ko mu neki policist v Londonu daje informacije.

—o—

ZA NAŠE GOSPODINJE

Kako si uredič cvetlični vrt

Koga ne razveseli pogled na okusno urejen vrtiček, na cvetočo gredico ob hišnem zidu? — Katera se ne spominja na okna naših kmetskih domov v stari domovini, raz katerih so se košatili kot kri rdeči nageljni, se priklanjale fuksije, žarele so pelargonije in je med njimi zelenel roženkravt in rožmarin? — Katera gospodinja ni ponosna tudi tukaj v novi domovini, če ji cvetke lepo uspevajo? — Zato je dobro, da se tudi o tem nekoliko omeni v kotičku za gospodinje, kajti pomlad bo kmalu prispela v deželo in treba je že naprej misliti na vse to.

Če imaš prostor, si uredi svoj vrt tako, da ti bo celo leto v veselje. Ne glej samo na korist ki jo imaš od zelenjave, katero morda pridelaš v njem, marveč glej tudi na užitek,katerega ti bo nudil vrtiček s svojim raznobarvnim cvetjem, kadarkoli se boš ozrla vanj. Tako le ravnaj, če moreš:

Ob lehah za zelenjad pustico obrobke ali rabate za cvetje, če nimamo za to določenih posebnih gred. Posamezne oddelke omejimo z opeko, s kamenitimi ploščami, s kakšnim zelenjem in podobno. Da ne bo na potih preveč blata, odkopljemo nekoliko zemlje ter vložimo debelejše kamenje in ga trdno zbijemo. Navrh nasujemo peska, ki ga moramo dobro potlačiti. Vsako pomlad moramo takšna pota očistiti plevela ter nanovo posuti s peskom.

Cvetlične gredice posejemo in zasadimo tako, da imamo cvetje vse leto, od zgodnje pomladi pa do pozne jeseni. V poletju in jeseni so naši vrtovi bogato obloženi s cvetjem, a spomladi so navadno grede prazne po par mesecev.

Posebno priljubljene pomladne cvetlice so mačehe, potočnice, marjetice, jegliči, vijolice, tulipani, zlati šebej, rumeni narcis in druge. A te cvetice sejemo že poleti, da se do jeseni razvijejo. Čez zimo ostanejo na vrtu. A spomladi jih topli sončni žarki že zgodaj prikličejo v cvetje Cveto in krase naše grede, dokler jih ne izpodrine poletno cvetje.

Razvrstiti moramo cvetice tudi po velikosti in barvi. Ob poti pustimo nizke, za njimi pa nasadimo večje rastline. Tudi ne ljubijo vse enake lege. Nekateri so večje prijateljice sonca, a druge zopet ne.

Naše vrtnarice tudi rade precej gosto nasade svoj vrt, da čimbolj izrabijo prostor Prav je tako! A vendar moramo dati vsaki rastlini dovolj prostora, da se razvije čim lepše ter napravi tudi večje cvetove. Vedeti moramo, kolikšna bo rastlina, ko se bo razrasla in po tem ji odmerimo prostor, ne pa po sadikah.

Če hočemo, da bo naš vrt lepši in učinkovitejši, zasadimo s posameznim cvetjem večje ploskve. Take skupine z enotnimi barvami napravijo veliko ugodnejši in močnejši vtis, kakor pa če pomešamo na enem prostoru cvetice vseh mogočih vrst in barv, tako da posamezne sploh ne pridejo do veljave. Bolje je manj vrst, a tiste lepše!

Lep vrt zahteva precej dela, pa tudi stroškov se nekaj nabere. Včasih je treba kupiti semena, čebulice in gomolje. A vsaka gospodinja tudi za lepoto rada nekaj žrtvuje, pa bodisi to lepota obleke, hiše ali pa vrta. Pozabiti pa tudi ne smemo, da je lep vrt in cvetoča gredica ob hišni steni ali ograji zrcalo in ponos vsake gospodinje!

—o—

PRIPRAVE NEKATERIH JEDI

Juha iz praženega zdroba

Spraži na masti ali na presnem maslu eno kupico zdroba; ko je rumen, zalij s slano vrelo vodo, z odcedkom od krompirja ali zelenjave, lahko tudi z govejo juho. Pri zalivanju dobro mešaj, da se zdrob ne sprime v kepice. Kuhaj četrt ure, potem vlij na par raztepenih jajec, a zopet vlivaj pomalem in mešaj, da jajca ne zakrknejo. Ta juha je izdatna in redilna.

Prav tako napraviš juho iz kruhovih drobtin, samo da namesto zdroba, vzameš presejane drobtine od žemelj ali kruha.

—o—

Stročni fižol z mesom

Vzemi po potrebi svežega stročjega fižola, ga otrebi, operi, ter skuhaj do mehkega v slani vodi in ga odcedi. Med tem zreži na koščke po potrebi telečjega ali govejega mesa, dodaj drobno sesekljane čebule, ščepec popra, peteršilja, paradižne mezge, ga osoli in prilij nekoliko vode ter pusti meso tri četrt ure počasi dušiti. Naredi svetlo prežganje iz žlice masti in žlice moke, dodaj ga mesu in prilij 1—2 zajemalki vode; vse zamešaj, dodaj k temu še kuhani fižol in pusti vse počasi 20 minut vreti. Serviraj gorko in garniraj z novim maslenim krompirjem.

—o—

Krompirjev puding s sirom

Nekaj kuhanih, olupljenih krompirjev pretlačiš skozi sito in primešaš 3 rumenjake, ščepec soli, 1 do 2 žlici smetane, sneg iz treh jajec — daš v namazano posodo in kuhaš eno uro v sopari. Medtem narediš omako iz smetane, moke, 1 jajca in nastrganega sira ter s to omako daš puding na mizo.

—o—

PRAKTIČNI NASVETI

Usnjeno torbico osnažiš s terpentinom in jo nazadnje zdrgneš z namiznim oljem. Če pa je na njej madež, ga odstraniš z mlečno vodo, v katero si kanila malo salmijaka. Z mehko krpo potem dobro zdrgneš, da se usnje zopet sveti.

*

Mastne lase umivamo s kamiličnim čajem. Ta je priporočljiv zlasti za svetle lase. Kis pa vrača lasem zopet blesk. Pridenemo ga nekoliko predzadnji vodi, s katero se izpiramo.

—o—

PAR ZDRAVNIŠKIH

Najsigurnejši znak, da je bolnik ozdravel, je njegova nehvaležnost.

*

Ni vredno zapisovati nobenih pripomočkov za spodbujanje teka, če bolnik nima kaj jesti.

ZA PIRUHE

bo poslal marsikdo svojim domačim v stari kraj kak dar. Mi pošiljamo denar v stari kraj in druge dele sveta zanesljivo in točno že več let. Denar dobijo prejemniki na dom potom pošte brez vsakega odbitka. Pošljite vašim velikonočna darila pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:	
Za $ 2.55	100 Din	Za $ 6.50	100 Lir
Za $ 5.00	200 Din	Za $ 12.25	200 Lir
Za $ 7.20	300 Din	Za $ 30.00	500 Lir
Za $10.00	420 Din	Za $ 57.00	1000 Lir
Za $11.65	500 Din	Za $112.50	2000 Lir
Za $23.00	1000 Din	Za $167.50	3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust.

ZA IZPLAČILA V DOLARJIH:

Za $5.00 pošljite $3.75 Za $10.00 pošljite $10.85
Za $25.00 pošljite $26.00

Vsa pisma pošljite na:

John Jerich

1849 W. CERMAK ROAD -:- CHICAGO, ILLINOIS

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

v Jugoslavijo

SAMO 7 DNI

če potujete na ekspresnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

Ali potujte s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS
HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga.

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

130 W. Randolph Street, Chicago, Illinois

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

VSI KATOLIŠKI SLOVENCI IN SLOVENKE V CHICAGI

vabljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

ŠTEV. 1, K. S. K. J.

Smrtninska zavarovalnina—podpora v bolezni—preskrba dostojnega pogreba — šport za mladino.

Odbor za leto 1938:

ANTON BANICH, *predsednik*, JOHN PRAH, *tajnik*
ANTON KREMESEC, *blagajnik*.

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

H koncu četrtega dejanja je de Batz kakor slučajno in mimogrede pripomnil:

"Z gospodično Lange se osebno poznava. — Vas naj predstavim?"

Ali je previdnost šepetala Armandu: "Ne!"—? Ali se je spomnil Percyjevega svarila, naj ne sklepa znanja v Parizu—?

Težko je povedati.

Armand je bil mlad človek, še petindvajset let ni imel. In gospodična Lange je imela lep glas in mamljiv pogled —.

Oboje pa je bilo močnejše ko klic dolžnosti —.

Hvaležno je sprejel Armand ponudbo in čakal na konec in ko je padel zastor po petem dejanju, je pokorno stopal z de Batzom za kulise.

Pa dolgo sta morala čakati.

Zeleni salon za odrom je bil poln gostov, ki so prišli čestitat svojim oboževanim umetnikom.

De Batz je rahlo odprl vrata, pogledal, pa jih brž spet zaprl. Velika družba mu ni bila po godu, potegnil je naglo prijatelja za seboj proti odru.

Tam sta bila varna. Delavci so odnašali kulise in pospravljali razno opremo, Drugih ljudi ni bilo, ni se jima bilo treba bati nepoklicanih opazovalcev. Stopala sta gorindoli, molčala in se vdajala vsak svojim mislim ter čakala, kedaj da se razidejo številni častivci.

Po ozkem hodniku se je prišlo naravnost v zeleni salon. Vrata so bila široko odprta. Goverjenje in smejanje je donelo na zapuščeni oder.

Armand se je zdajpazdaj ustavil pred hodnikom in pogledoval v dvorano, da bi ujel kak pogled na mlado igralko.

Sedela je sredi goste gruče svojih oboževateljev, zakopana med šopke in vence, njen ljubki smeh je donel na Armandovo uho in podvojil njegovo nepotrpežljivost.

De Blatz je bil hladen.

Mirno je opazoval, kako so igralci in gostje drug za drugim odhajali, opazoval pa tudi Armandovo neučakanost, njegove željne poglede.

Zadovoljen je bil in čakal je na svojo priliko —.

Končno je gospodična Lange odslovila zadnje svoje častivce. Pohitela je skozi hodnik in se še parkrat obrnila ter zaklicala lahko noč obotavljajočim se oboževateljem, ki se še vedno niso mogli ločiti od nje. V vseh svojih kretnjah je bila še pravi otrok, ni se zavedala svoje lepote in svojih čarov, le prav po otroško se je veselila svojih uspehov.

V naročju je nesla cel kup duhtečih narcisov, ki jih je kdove odkod naročil kak njen častivec. Armandu se je zdelo, da še nikdar v življenju ni videl enako dražestne slike.

Končno je zaklicala svoj zadnji zbogom, zadovoljno vzdihnila in se obrnila po hodniku na oder.

Prihitela je naravnost pred Armanda.

Prestrašila se je in nalahno kriknila. Ni bilo dobro v tistih dneh, nenadoma naleteti na nepoznanega človeka —.

Pa de Batz je pristopil in njegov debeli, dobrovoljni glas je brž pomiril prestrašeno dekle. Ponudil ji je svojo s prstani okrašeno roko in vljudno pravil:

"Toliko obiskov ste imeli, gospodična, pa se vas nisem drznil motiti. In vendar bi vam bil tudi jaz rad osebno čestital k vašemu sijajnemu uspehu!"

"Ah glej — dragi moj de Batz!" je vzkliknila ljubko. "Odkod pa vas prinaša sreča, dragi prijatelj?"

"Psssst —!" je šepnil de Batz, jo držal za roko in si proseče dal prst na usta. "Le mojega imena nikar ne, prosim!"

"Bežite bežite!" je odvrnila malomarno, pa ustnice so se ji vkljub temu tresle in stavile na laž njene besede. "Ničesar se vam ni treba bati, dokler ste v teh prostorih! Odbor za javno varnost ne pošilja svojih vohunov za kulise naših gledališč! Kdo bo pa nastopal in igral, če bi mi gledališki igralci tudi morali pod guillotino? Umetnika ni mogoče nadomestiti v par urah! Treba je pustiti življenje tistim, ki si še vobče upajo dandanes nastopiti v Parizu. Sicer bi republikanska vlada ne vedela, kje naj prijetno prebije svoje večere."

Veselo, šaljivo je govoričila, pa vkljub temu je bilo videti, da strah in nezaupnost že tudi njenemu brezskrbnemu otroškemu srcu nista več nepoznana gosta.

"Pojdite z menoj v mojo sobo! Tukaj na odru bodo kmalu luči ugasnili. Imam lastno sobo. Tam lahko govorimo in čebljamo, kolikor se nam ljubi!"

Stopila je čez oder in po ozkih stopnicah.

Armand je stal ves čas skromno ob strani.

Na njeno povabilo ni vedel, kaj bi storil. Vest se mu je iznova vzbujala in ga klicala domov in v družbo tovarišev.

Pa de Batz mu je zapovedovalno namignil in pokorno je stopil za veselim mladim dekletom, ki je brzih nog hitela po ozkih stopnicah navzgor, žgolela znani operni napev ter se niti ozrla ni, ali ji gospoda sledita ali ne.

Vrata v njeno sobico so bila odprta. Pohitela je čez prag, zasula cvetlice na mizico, polno lončkov, škatlic, pisem, ogledal, svilenih robcev in druge drobnarije.

Nato se je obrnila h gostoma, oči so ji igrale od veselja in razposajenosti.

"Zaprite vrata, prijatelj!" je dejala de Batzu. "In sedite prosim! Kamor pač morete. Le na moj lonček z dragocenim mazilom ne ali pa tamle na škatlo s pudrom!"

In medtem ko si je de Batz iskal prostor med dražestnim neredom, se je obrnila vprašaje k Armandu.

"Gospod —?"

"Armand St. Just, gospodična!" se je predstavil Armand in se priklonil.

"St. Just —?" je ponavljala začudena. "Morebiti?"

"Sorodnik državljana Antona St. Just, ki ga gotovo poznate, gospodična."

"Moj prijatelj Armand," je razlagal de Batz, "je pravzaprav tujec v Parizu. Sedaj namreč je Angleška njegova domovina."

"Angleška —?" je vzkliknila. "O — pripovedujte mi o Angleški! Kako rada bi šla tudi jaz na Angleško! Morebiti še pojdem tja kedaj —!

(Dalje prih.)

Tiskarna Amerikanski Slovenec

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

AGITATOR, spisal Janko Kersnik. Zanimiv roman o mladem inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c

BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana 60c
Mehkovezana 40c

BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c

BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Čemažar. Brošura z 142 strani 50c

CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c

ČETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c

ČRTICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani 75c

DESET DETEKTIVSKIH ZGODB, zelo zanimivo za vsakega. Broširana knjiga, 210 strani, stane 50c

DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI, spisal J. Grčar, 236 strani. Zelo zanimiva povest iz časov svetovne vojne $1.25

DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Cela povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj $3.00

DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c

ENA BOŽJIH CVETK, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja $1.00

FABIJOLA, po kardinalu Weisemanu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c

FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finžgarjevega peresa $1.50

FURIJ, novela iz življenja mladeniča, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c
Mehkovezana knjiga 239 strani 75c

GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj $1.50

GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidgor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 50c

GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. ba. Brošura z 317 strani $1.50

GOZDARJEV SIN. X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finžgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c

GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnja, ki slika socialne razmere. nice. Povest iz švedskega življe-

GUISEPPE GARIBALDI IN GOSPODAR NOČI, 4 zvezke obširen napet roman, skupaj 1092 str., 4 broširani zvezki $2.00

GUISEPPO MUSOLINO, ali KRVNO MAŠČEVANJE, dolg napet roman, v osmih zvezkih, skupoj 2654 strani, vsch osem zvezkov $5.50

GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani $1.50

IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najbolje slovenske povesti. Posamezni del stane $2.50, oba skupaj $5.00

IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga $1.50

IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c

IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c

KO SO HRASTI ŠUMELI. Zgodovinski roman, brošurana knjiga z 328 strani $1.25

IZ MODERNEGA SVETA. Roman spisal F. S. Finžgar, trdo vezana knjiga z 280 strtni $1.60

IZGUBLJENI SVET. Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c

IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani $1.50

IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c

JERNAČ ZMAGOVAČ IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi, trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive $1.00

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čitajo vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in stanete oba skupaj $1.50

JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c

JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 307 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priljubljena $1.00

JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in naslikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po $1.00

V vsakem zvezku so sledeče povesti:

1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja.
2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper.
4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer.
7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
8. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pajka Spomini starega Slovenca.
9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.
10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška.

KMEČKI PUNT, A. Šenoa. Povest, opisuje boje hrvat. naroda v 16. stoletju. V povest so vpleteni zanimivi slučaji iz življenja hrvat. naroda. Brošura 464 strani $1.00

KNEZOVA KNJIŽNICA. 1. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, vojvode. Brošura 195 str. $1.00

KRALJ ALKOHOL, J. London. Bošura 245 str. Povest, ki slika gorje ki ga povzroča alkohol $1.25

KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani $1.00

KRIŠTOF DIMAC, J. London. Mehkovezana knjiga 404 str. Ameriška povest, zelo napeta in zanimiva polna pestrih scen razboritega življenja na divjem zapadu $1.25

KRIŠTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.
7. zvezek: Jagnje. — Starček z gore.
8. zvezek: Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina).
13. zvezek: Sveti večer.
15. zvezek: Pavlina.
16. zvezek: Roparski grad. — Ptičje gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan.
17. zvezek: Brata. — Različni sestri.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešovec. Brošura blizu 500 strani. Alešovec je humorist in šaljivec, kakoršnega ni med Slovenci. Dva dela; vsak stane 60c

KRIŠTOF KOLUMB, ali odkritje Amerike. E. Šreknik. Brošura 282 strani. Interesanten roman iz življenja Krištofa Kolumba 65c

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu ali v znamkah. Knjige pošiljamo poštnine prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Iz iste šole.

Komunist pri "Napreju" hoče dopovedati posebno "katoliškim" delavcem, da vlada v komunističnem raju, kamor ga pa prav nič ne mika iti, popolna verska svoboda, da se tem bebcastim katoličanom ni treba bati za vero, ako se zberejo pod komunistično marelo, dalje, da je "Prosveta" res hud in grd list, ker žali verski čut katoličanov, kar je spravilo celo g. Molka iz sedla, dasi bi se mu moralo le dopasti, ko on sam pobija vero z vsemi sredstvi, in je označil tako zavijanje oči za vrhunec napodlejše hinavščine. Tudi moje skromno mnenje je bilo, da bi vzeli, če bi kazalo, še romarsko palico in plezali na kolenih, da spravijo še kolikor toliko verne katoliške delavce v svoje vrste. Strategija je strategija in pravijo, da je v vojski strategija več vredna od velike mase vojakov. Komunistična strategija se vsaj zdaj bistveno razlikuje od socialistične. Socialisti so tudi dolgo trosili ljudem pesek v oči, in zatrjevali, "da je vera zasebna zadeva", vsaj pri naših ameriških socialistih pa vidim, da skušajo na vse načine vero osmešiti in zatreti, ker s količkaj vernim človekom, pravijo, ni za socializem nobenega uspeha. Komunisti niso le razglasili vsako vero za strup, dejanski so izganjali vero z morijami na debelo. Morda uspeh ni preveč sijajen. Zdaj so se izpremenili v antifašiste in hude demokrate, pa so izpremenili tudi strategijo in govorijo o verski svobodi. Samole zdaj? Vsaj en slučaj kaže, da tudi že prej, in antifašisti okoli "Napreja" hodijo le v tisto in isto šolo.

A. Urusov omenja značilen dogodek. Maja l. 1922 je bil razgovor papeževega zastopnika v San Margariti z ruskimi odposlanci radi lakote in preganjanja v Rusiji. Piše: "Na banketu, katerega je dal laški kralj na čast delegatom, je sedel nadškof iz Ženove, Signori, nasproti Čičerinu. Na nadškofovo vprašanje, kako je v Rusiji s preganjanjem, je Čičerin odgovoril, da uživa v Rusiji religija isto svobodo, kakršna je v Zedinjenih državah Amerike. Na etom (s tem) jih razgovor i okončilsa — This was the end of their conversation (Glej: Golos Cerkvenij, pros. 1938, št. 1). Čičerin je bil tedaj na vrhuncu, lakota ruskih mas ga je očividno malo ganila, in izgleda, kakor bi se bil hotel z nadškofa, zastopnika vere, religije, norčevati. "Razgovor se je s tem končal", saj je tudi Krist molčal pred Pilatom, ko so padale predebele od strani Judov.

Fantje okoli "Napreja", ki hočejo katoliškim delavcem dopovedovati, da ne gre za vero, da je njih vera zavarovana, ni v nevarnosti, so hodili očividno k Čičerinu, mojstru hinavščine, v šolo.

Žal, da utegnejo pri sedanjih razmerah, ko vse kriči le za kruhom, ujeti nekaj "katoliških" naivnežev.

*

Krokodilove solze.

Leposlovna katoliška revija "Dom in Svet" je bila tudi meni prav že iz dijaških let pri srcu. Sam sem marsikaj prispeval. Zdaj vidim naznanilo o smrti. Obžalujem. Tudi tiskana beseda je kakor drag prijatelj, ki je zdaj odšel. Kaka solza bi bila na mestu.

Ampak za smrt te katoliške revije se zanimajo še drugi, in zdi se, da je roba še celo nekako solzava, ako niso te solze le podobne solzam tiste mlade vdove, ki se hudo sili do solz, ko polagajo v grob bogatega starca, pa bi raji vriskala, ker bo snubačev, da nič kaj. Prav naši katoliški "prijatelji", ki bi katoličanstvo najraje požrli na žlici vode, se zanimajo za to smrt in se solzavo mrdajo. Morda sem pa le jaz zopet na krivem, da jim je bolj za kulturno delo in leposlovno delo, ki je zdaj končano, in njih solze niso krokodilove solze. O zadevi je že večkrat poročala "Prosveta", tudi drugi so poročali, zdaj, ko je smrt nastopila, vzdihne v neki tugi Ivan Molek, in po D. P. vzdihnejo še enkrat, in tokrat celo z nekim velikonočnim upom, ker napis je: "Spoznanje prihaja?..", dasi je žal zadi vprašaj.

Meritorično bi bilo pri zadevi moje mnenje: ako je pri tem mlada katoliška generacija na pravem, obžalujem, da je prišlo do ukinitve. Sodim pa, da do tako važnih korakov ne pride kar radi nekih kapric, in krogi, ki so merodajni in so se odločili za ta korak, so morali imeti za to tehtno razloge, saj bo vsakemu, ki presoja katoliški pokret iz njegove notranje veljave, jasno, da je ta pokret dobil udarec, in mu bo res žal, da ga je dobil. Tem bolj bi obžaloval, če merodajni krogi res ne bi imeli za ukinitev tehtnih razlogov. To more pokazati šele bodočnost, ampak solze v nasprotnem taboru so vrlo sumljive. Saj bi bilo pravo čudo, ako bi katoličanstvu tako sovražni krogi obžalovali, da ti merodajni krogi ne "pridejo do spoznanja", ko mlajša katoliška generacija baje prihaja do spoznanja. Taka hvala se tudi "pod mizo vala."

Moja naloga ni, da bi preiskaval in pretehtal razloge tu in razloge tam. Pri vsakem novem pojavu obstaja neka nevarnost na obeh straneh, in pri sedanji hudi in vrlo sumljivi propagandi je nevarnost tem večja. Tudi v francoskih katoliških krogih so se nagibali k Madridu, in se morda še. Čas bo razjasnil, kje je resnica in pravica, zdaj stoji še vse pod temo propagande in bolestno psihologijo modernega in hudo materialističnega razpoloženja. Ko zasije beli dan, bo tudi krokodilovih solz konec.

HEMEROIDI

Zaradi neprilike krvavečih hemeroidov uporabljajte Pylo-Salv; to čudovito mazilo olajša boleče srbenje, vleče skupaj, ublažuje in pomaga ozdraviti mnoge vrste hemeroidov. — Pylo-Salv je izdelana od nekega lekarnarja in je pripravljena v tubi s posebno cevjo, da doseže notranje dele črevesja. To mazilo je neškodljivo in je olajšalo mnogim ljudem krvavitveno neudobnost. — Cena en dolar, prodaja se v vseh vodilnih lekarnah, ali pošljite en dolar po money order; — nikakih COD. — FLORIAN DRUG CO., 2200—L—So. Pulaski Rd., Chicago, Ill.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši automobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.